

Sygn. akt XVII AmE 233/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 września 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Bogdan Gierzyński

po rozpoznaniu 28 września 2020 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania **Przedsiębiorstwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w T.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 25 maja 2018 r., znak: (...)

1. zmienia decyzję Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 20 listopada 2017 r., znak: (...) w pkt 1. ten sposób, że przyjmuje, iż Przedsiębiorstwo (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w T. naruszyło obowiązek opisany w pkt 1. w dniu 12 sierpnia 2015 roku;
2. zmienia decyzję Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 25 maja 2018 r., znak: (...) w pkt 2. ten sposób, że obniża nałożoną na Przedsiębiorstwo (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w T. karę pieniężną do wysokości 1.008 zł (jeden tysiąc osiem złotych);
3. znosi wzajemnie koszty postępowania między stronami.

Sędzia SO Bogdan Gierzyński

Sygn. akt XVII AmE 233/18

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 25 maja 2018 r., znak: (...), na podstawie art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a, w związku z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2018 r., poz. 755, 650, 685 i 771), w związku z §5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz.U. z 2007 r., Nr 133, poz. 924), oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 z późn. zm.), w związku z art. 30 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu w dniu 13 października 2017 r., na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne, postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia spółce: Przedsiębiorstwo (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w T., wpisanej do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: (...) oraz posiadającej numer identyfikacji podatkowej (NIP): (...), kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. orzekł, że:

1. Przedsiębiorstwo (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w T., w dniach 10 i 12 sierpnia 2015 r., w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego pod adresem: ul. (...), (...)-(...) T.; naruszyła obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy.

2. Za działanie wymienione w punkcie 1 wymierzył Przedsiębiorstwu (...) Spółka Akcyjna karę pieniężną w kwocie. 13.211 zł (słownie: trzynaście tysięcy dwieście jedenaście złotych).

Od powyższej decyzji odwołanie złożyło Przedsiębiorstwo (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w T..

Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji naruszenie prawa materialnego, tj.:

1) art. 11d ust. 2 ustawy, poprzez błędną wykładnię przepisu i w konsekwencji jego niezastosowanie, w wyniku przyjęcia, iż niedostosowanie się do poleceń wynikających z art. 11d ust. 1 ustawy przez powoda spowodowane było względami bezpieczeństwa w jego zakładzie pracy;

2) art. 11c ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 11d ust. 3 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy, poprzez błędną wykładnię przedmiotowych przepisów, polegające na przyjęciu przez organ, iż norma prawna wynikająca z ww. przepisów daje w niniejszej sprawie podstawę do nałożenia na stronę kary pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy;

3) § 3 ust. 4 pkt 1 w zw. z § 9 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz z dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz.U.2007.133.924, zwane dalej „rozporządzeniem”), poprzez jego błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu przez organ, iż wyłączenie ograniczeń wskazanych w § 3 ust. 4 mają zastosowanie na etapie planowania, a nie realizacji planów ograniczeń i w konsekwencji że nie mają one zastosowania do sytuacji powoda z dnia 10 sierpnia 2015 r.;

4) art. 56 ust. 6a ustawy, poprzez błędną wykładnię przepisu i w konsekwencji jego niezastosowanie, wynikające z przyjęcia, iż przekroczenia, jakich dopuścił się powód miały charakter znaczny i w konsekwencji realnie groziły one bezpieczeństwu energetycznemu kraju, a także uznaniu, że do zastosowania ww. przepisu wymagane jest stosowanie się do ograniczenia w poborze energii przez cały okres trwania ograniczenia, a nie tylko w trakcie jego części.

Odwołujący wniósł jednocześnie o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z dokumentów, tj.:

a) wykresu zużycia energii elektrycznej przez powoda w latach 2015/2017 - na okoliczność ustalenia wielkości zużywanej przez stronę energii elektrycznej w określonym tamże okresie czasu oraz wykazania, iż przekroczenie w dniu 12 sierpnia 2015 r., a także w dniu 10 sierpnia 2015 r. miało charakter znikomy;

b) dokumentów znajdujących się aktach sprawy prowadzonej przez Prezesa URE - Południowo - Wschodni Oddział Terenowy Urzędu Regulacji Energetyki w K., ozn. sygn. akt : (...) — na okoliczności wskazane w uzasadnieniu niniejszego odwołania.

W związku z powyższym odwołujący wniósł o:

I. o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości zgodnie z art. 479⁵³ § 2 k.p.c.;

II. ewentualnie, na podstawie art. 479⁵³ § 2 k.p.c., wnoszę o uchylenie decyzji w części, tj. w zakresie przekroczenia w poborze energii elektrycznej mającego miejsce w dniu 10 sierpnia 2015 r., natomiast w zakresie przekroczenia w dniu 12 sierpnia 2015 r. na podstawie art. 56 ust. 6a ustawy wnoszę o zmianę decyzji poprzez odstąpienie od wymierzenia skarżącemu kary; alternatywnie, w przypadku stwierdzenia podstawy do wymierzenia skarżącemu kar) również za przekroczenie w dniu 10 sierpnia 2015 r. — wnoszę o zmianę decyzji całości i w oparciu o art. 56 ust. 6a ustawy orzeczenie o odstąpieniu od wymierzenia skarżącemu kart' pieniężnej;

III. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów sądowych wraz kosztami zastępstwa procesowego oraz opłatą za pełnomocnictwo według norm prawem przepisanych;

IV. przeprowadzenie rozprawy również pod nieobecność powoda i jego pełnomocnika.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o:

1. oddalenie odwołania,
2. dopuszczenie oraz przeprowadzenie dowodu z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, przesłanych Sądowi na podstawie art. 479⁽⁴⁸⁾ § 1 k.p.c. przy piśmie z dnia 20 lipca 2018 r., znak: (...) - na okoliczność zasadności wymierzenia powodowi kary pieniężnej,
3. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

(...) S.A. w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości spowodowanych m. in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16 d ustawy - Prawo energetyczne wprowadzając, na podstawie art. 11 c ust. 2 pkt 2 tej ustawy, od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. **/okoliczność bezsporna/**

W dniu 10 sierpnia 2015 r. (...) S.A., działając na podstawie art. 11 c ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, powiadomiły Ministra Gospodarki (obecnie: Minister Energii) i Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosiły Ministrowi Gospodarki konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust 7 ustawy - Prawo energetyczne w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r. **/okoliczność bezsporna/**

Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku Ministra Gospodarki, Rada Ministrów wydała w dniu 11 sierpnia 2015 r. rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. **/okoliczność bezsporna/**

Rozporządzenie to zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i wprowadziło wskazane wyżej ograniczenia w okresie od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00. **/okoliczność bezsporna/**

Na wezwanie Prezesa URE (...) S.A. z siedzibą w K. ((...)), do którego sieci Przedsiębiorstwo (...) S.A. z siedzibą w T. (dalej: „Odbiorca”) była w sierpniu 2015 r. przyłączona, przedstawił zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązującym w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Na podstawie powyższych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do punktu poboru energii elektrycznej - zakładu produkcji żywności mrożonej pod adresem: ul. (...), (...)-(…) T. („obiekt Odbiorcy”).

W wyniku analizy ww. dokumentów Prezes URE powziął podejrzenie, że Odbiorca, we wskazanym przez (...) obiekcie Odbiorcy, nie dostosował się do wprowadzonych w dniach 10 – 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze

energii elektrycznej, co może skutkować wymierzeniem kary pieniężnej, o której mowa jest w art. 56 ust 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne.

Wartość przekroczenia przez Odbiorcę dopuszczalnego poboru mocy [MW w godzinie] w dniach:

1. 10 sierpnia 2015 r. łącznie 4,06780 (MW w godzinie);
2. 12 sierpnia 2015 r. łącznie 0,33600 (MW w godzinie);

Łącznie dla wyżej wymienionego okresu Odbiorca przekroczył 4,40380 MW w godzinie.

Wysokość przychodu osiągniętego przez powodową spółkę w poprzednim roku podatkowym, tj. w roku 2017 wyniosła (...)zł zł.

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane. Powód nie kwestionował w odwołaniu faktu naruszenia wielkości poboru mocy energii elektrycznej.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył co następuje.

Odwołanie zasługuje częściowo na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 56 ust. 3a ustawy - Prawo energetyczne, karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3.

Wskazany wyżej przepis daje podstawę do nałożenia kary pieniężnej wyłącznie w przypadku nie stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie wymienionych enumeratywnie przepisów tj.: art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne.

Bezspornym w sprawie jest, że (...) S.A. stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu art. 3 pkt 16 d ustawy - Prawo energetyczne i wprowadziły, na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 tej ustawy od godziny 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Uprawnienia określone w art. 11 c ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo energetyczne i art. 11d ust. 3 tej ustawy nie są, zdaniem Sądu, tym samym uprawnieniem.

Wskazać należy, że powód nie kwestionował przekroczenia w sierpniu 2015 r. wartości poboru mocy.

Zgodnie z treścią art. 11 ust. 1 P.e., w przypadku zagrożenia:

1. bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo - energetycznym,
2. bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej,
3. bezpieczeństwa osób,
4. wystąpieniem znacznych strat materialnych

- na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła.

Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (art. 11 ust. 3 P.e.) polegają na:

- 1) ograniczeniu maksymalnego poboru mocy elektrycznej oraz dobowego poboru energii elektrycznej;
- 2) zmniejszeniu lub przerwaniu dostaw ciepła.

W myśl art. 11 ust. 7 P.e., Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii (poprzednio: ministra gospodarki), w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła, w przypadku wystąpienia zagrożeń, o których mowa w ust. 1.

Z kolei zgodnie z art. 11c ust. 2 P.e., w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego:

- 1) podejmuje we współpracy z użytkownikami systemu elektroenergetycznego, w tym z odbiorcami energii elektrycznej, wszelkie możliwe działania przy wykorzystaniu dostępnych środków mających na celu usunięcie tego zagrożenia i zapobieżenie jego negatywnym skutkom;
- 2) może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin.

Natomiast zgodnie z treścią art. 11c ust. 3 P.e., operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw energii (poprzednio: ministra gospodarki) oraz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7.

W art. 11d ust. 3 P.e. przewidziano z kolei, że w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia.

Szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń w dostawach i poborze energii elektrycznej określa rozporządzenie Rady Ministrów z 23 lipca 2007 r.

w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła.

Zgodnie zaś z § 5 pkt 1 rozporządzenia, ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła dotyczą każdego z odbiorców energii elektrycznej – dla których wielkość mocy umownej określonej w umowach ustalona została powyżej 300 kW i którzy nie podlegają ochronie przed wprowadzonymi ograniczeniami na podstawie § 6 ust. 1 rozporządzenia. Zaś w świetle tego ostatniego przepisu, ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami podlegają odbiorcy energii elektrycznej w ciągu całego roku, dla których wielkość mocy umownej określonej w zawartej umowie sprzedaży, umowie o świadczenie usług przesyłania albo dystrybucji lub umowie kompleksowej ustalona została poniżej 300 kW oraz:

1. szpitale i inne obiekty ratownictwa medycznego;
2. obiekty wykorzystywane do obsługi środków masowego przekazu o zasięgu krajowym;
3. porty lotnicze;
4. obiekty międzynarodowej komunikacji kolejowej;

5. obiekty wojskowe, energetyczne oraz inne o strategicznym znaczeniu dla funkcjonowania gospodarki lub państwa, określone w przepisach odrębnych;
6. obiekty dysponujące środkami technicznymi służącymi zapobieganiu lub ograniczaniu emisji, negatywnie oddziaływujących na środowisko.

Stosownie natomiast do § 8 ust. 1 i 2 i 6 rozporządzenia, wielkości określające poziomy wprowadzanych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej poprzez ograniczenie poboru mocy ujęte są w planach wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które podlegają corocznej aktualizacji. Plan taki opracowywany jest przez operatorów systemów przesyłowych uzgadnianych z Prezesem URE na podstawie planów wprowadzania ograniczeń opracowywanych przez operatorów systemów dystrybucyjnych.

Z kolei w myśl § 10 rozporządzenia, umowy zawarte przez przedsiębiorstwa energetyczne z odbiorcami zawierają maksymalne ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej ujęte w planach ograniczeń i określają sposób powiadamiania o obowiązujących stopniach zasilania.

Rozporządzenie Rady Ministrów z 23 lipca 2007 r. w § 11 i § 12 określa sposób informowania odbiorców z planami ograniczeń i ograniczeniami w poborze energii elektrycznej.

Według pierwszego z wymienionych przepisów, operatorzy oraz przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie zaopatrzenia w ciepło zapoznają odbiorców z planami ograniczeń przez ogłoszenia zamieszczane w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości lub w formie elektronicznej na swojej stronie internetowej albo w formie ustalonej w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy, co najmniej na 30 dni przed dniem obowiązywania ograniczeń.

Natomiast zgodnie z treścią § 12:

1. Ograniczenia w poborze energii elektrycznej są realizowane przez odbiorców stosownie do komunikatów operatorów o obowiązujących stopniach zasilania.
2. Komunikaty operatorów o obowiązujących stopniach zasilania, o których mowa w § 9, wprowadzanych jako obowiązujące w najbliższych 12 godzinach i przewidywanych na następne 12 godzin, są ogłaszane w radiowych komunikatach energetycznych w programie(...) o godzinie 7⁽⁵⁵⁾ i 19⁽⁵⁵⁾ oraz na stronach internetowych operatorów i przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie zaopatrzenia w ciepło, które obowiązują w czasie określonym w tych komunikatach.
3. W przypadku zróżnicowania wprowadzonych ograniczeń w poborze energii elektrycznej, w stosunku do stopni zasilania ogłoszonych w komunikatach radiowych, operatorzy powiadamiają odbiorców indywidualnie w formie pisemnej lub w sposób określony w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy, albo za pomocą innego środka komunikowania się w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.
4. Powiadomienia, o których mowa w ust. 3, są dla odbiorcy obowiązujące w pierwszej kolejności w stosunku do powiadomień ogłaszanych w komunikatach radiowych.

W świetle powyższego należało uznać, że naruszenie ograniczenia wprowadzonego art. 11 c ust. 2 pkt 2 ustawy - Prawo energetyczne nie jest równoznaczne z naruszeniem ograniczenia wprowadzonego na podstawie art. 11d ust. 3 tej ustawy.

W związku z powyższym, jakkolwiek przedsiębiorca dopuścił się przekroczenia poboru mocy w dniu 10 i 11 sierpnia 2015 r., czego nie kwestionował, to za przekroczenie poboru mocy w tych dniach nie jest przewidziana kara pieniężna.

Przechodząc do stanu faktycznego przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, że niekwestionowane pozostaje, że powód jest odbiorcą energii elektrycznej, którego dotyczą ograniczenia w poborze mocy i jednocześnie nie mają do niego zastosowania wyłączenia z § 6 rozporządzenia wskazywanego wyżej. Powód w związku z tym był zobowiązany zastosować się nie tylko do ograniczeń wprowadzonych przez Operatora Systemu Przesyłowego (tj. (...)) w dniu 10 sierpnia 2015 r., ale również do ograniczeń wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z 11 sierpnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które wprowadziło te ograniczenia w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00.

Należy w tym miejscu stwierdzić, że powód nie dostosował się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, w odniesieniu do punktu poboru energii elektrycznej - zakładu produkcji żywności mrożonej pod adresem: ul. (...), (...)-(...) T., albowiem wartość przekroczenia przez Odbiorcę dopuszczalnego poboru mocy [MW w godzinie] wynosiła w dniach:

1. 10 sierpnia 2015 r. łącznie 4,06780 (MW w godzinie);
2. 12 sierpnia 2015 r. łącznie 0,33600 (MW w godzinie);

Łącznie dla wyżej wymienionego okresu Odbiorca przekroczył 4,40380 MW w godzinie.

Wskazania wymaga w tym miejscu, że kwestia dopuszczania się przez Odbiorcę wymienionych naruszeń nie została przez niego zakwestionowana, i wykazana została wskazanym powyżej dokumentami znajdującymi się w aktach administracyjnych, to jednak brak jest podstawy prawnej do nałożenia na powoda sankcji za niezastosowanie się do wskazanych ograniczeń w poborze energii elektrycznej w dniu 10 i 11 sierpnia 2015 r.

Na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e., Prezes URE jest uprawniony do nałożenia kary pieniężnej na podmiot, który nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3.

Ustawodawca, co istotne, przewidział sankcje za niezastosowanie się do ściśle określonych, konkretnych ograniczeń, tj. wprowadzonych w oparciu o wymienione enumeratywnie przepisy art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 P.e., a nie ogólnie za każdy przypadek niezastosowania się do tego rodzaju ograniczeń.

Przepis art. 11 P.e. dotyczy ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzanych w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, co oznacza, że oparcie zaskarżonej decyzji na tej podstawie prawnej było nieprawidłowe, gdyż powodowi zarzucono niezastosowanie się do ograniczeń w dniu 10 i 11 sierpnia 2015 r., podczas gdy ograniczenia wprowadzone przez Radę Ministrów obowiązywały w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00.

Jeśli chodzi o art. 11c ust. 3 P.e. - który nie został wprawdzie przywołany jako podstawa prawna decyzji kwestionowanej w niniejszej sprawie - to przepis ten nie stanowi samoistnej podstawy do wprowadzenia ograniczeń. Dotyczy on bowiem obowiązków informacyjnych operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego w związku z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, a także obowiązku zgłoszenia konieczności wprowadzenia ograniczeń w trybie art. 11 ust. 7, tj. w trybie rozporządzenia Rady Ministrów.

Sankcja za niedopełnienie przez operatora wskazanych obowiązków została przewidziana w art. 56 ust. 1 pkt 1c P.e. W ocenie Sądu, odesłanie w art. 56 ust. 3a P.e. do przepisu art. 11c ust. 3 P.e. jest „puste”, a zatem mamy w tym przypadku do czynienia z ewidentnym błędem ustawodawcy. W związku z powyższym przepis ten nie daje podstaw do nałożenia na jakiegokolwiek podmiot, jakiegokolwiek ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Pozwany oparł zaskarżoną decyzję także na art. 11d ust. 3 P.e., co zdaniem Sądu było bezpodstawne. Wbrew bowiem twierdzeniom organu, przepis ten nie stanowi rozwinięcia uprawnień OSP wskazanych w art. 11c ust. 2 P.e.,

poprzez określenie sposobu realizacji wprowadzonych ograniczeń. Norma ta dotyczy możliwości ograniczenia przez operatorów systemu elektroenergetycznego, a nie OSP, świadczonych przez nich usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w zakresie niezbędnym do usunięcia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw.

W konsekwencji powyższego, Sąd Okręgowy stwierdza, że przepisy art. 11c ust. 3 P.e. oraz art. 11d ust. 3 P.e. nie stanowią samoistnej podstawy prawnej wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w trybie polecenia OSP.

Sąd nie podziela stanowiska Sądu Apelacyjnego w Warszawie zawartego w wyroku z dnia 10.03.2020 r. (sygn.. VII Aga 366/19) a w szczególności wyrażonego w nim poglądu, że skoro literalna wykładnia przepisu art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe prowadzi do wniosku, że operator systemu przesyłowego jakim jest (...) S.A. w przypadku stwierdzenia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej miał prawo do wprowadzenia ograniczenia w świadczonych usługach, to podmiot, który do takiego ograniczenia nie dostosował się, na mocy art. 56 ust. 3a Pe podlega karze pieniężnej. O ile bowiem w przypadku stwierdzenia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej prawo operatora systemu przesyłowego do wprowadzenia ograniczenia w świadczonych usługach wynika w sposób oczywisty z art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe, to z art.56 ust. 1 pkt 3 a Pe nie wynika uprawnienie dla Prezesa URE do nałożenia kary pieniężnej za nieprzestrzeżenie wprowadzonego na tej podstawie ograniczenia. Przepis ten zawiera uprawnienie dla Prezesa URE do nałożenia kary pieniężnej wyłącznie w przypadku, gdy przedsiębiorca nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3. Wymieniona w tym przepisem sankcja odnosi się wyłącznie do zamkniętego katalogu przypadków, gdy ograniczenie w dostarczaniu i poborze energii zostało wprowadzone na ściśle określonych podstawach prawnych, a więc a contrario, nie obejmuje przypadków gdy takie ograniczenie zostało wprowadzone na innej podstawie prawnej.

Podstawę taką stanowi przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 P.e., nie uwzględniony wszakże w treści art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e. Oznacza to, że odesłanie zawarte w danym zakresie w ostatnim z wymienionych przepisów, przyznającym Prezesowi URE kompetencję do wymierzenia kary pieniężnej, jest błędne.

W ocenie Sądu nałożenie tej kary w przypadku niezastosowania się do ograniczeń wprowadzonych na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 P.e., wymagałoby zastosowania przez organ wykładni rozszerzającej art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e., co zdaniem Sądu, należy uznać za niedopuszczalne.

Kary pieniężne, wymierzane na podstawie ustawy Prawo energetyczne, stanowią rodzaj sankcji administracyjno-karnej. Przepisy o charakterze administracyjno-karnym, przewidujące kary pieniężne za określone naruszenia, winny zaś być stosowane przez organy administracji publicznej w sposób ścisły i precyzyjny, tzn. dokładnie odpowiadający normie prawnej bez stosowania wykładni rozszerzającej, analogii, czy domniemań (tak trafnie M. Sachajko [w:] red. M. Swora, Z. Muras, Prawo energetyczne, tom II, Komentarz do art. 12-72, Warszawa 2016, s. 883).

W tym kontekście, konstrukcja przepisu art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e. budzi istotne zastrzeżenia w zakresie spełniania zasady określoności czynów zabronionych pod groźbą kary (nullum crimen, nulla poena sine lege). Zasada ta w demokratycznym państwie prawnym stanowi jeden z filarów ochrony karnoprawnej, która zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, winna być stosowana także w przypadku odpowiedzialności za delikty administracyjne, w tym także te, które zostały unormowane w ustawie Prawo energetyczne. Ustawowe formułowanie przepisów o charakterze represyjnym musi w pełni odpowiadać zasadzie określoności, co oznacza, że ustawa musi w sposób kompletny, jasny, jednoznaczny i precyzyjny definiować wszelkie znamiona czynów zagrożonych karą. Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za swój, pogląd Naczelnego Sądu Administracyjnego, wyrażony w uzasadnieniu wyroku z 1 czerwca 2004 r. w sprawie o sygn. akt GSK 30/04, zgodnie z którym przy egzekwowaniu obowiązku, kształtowanego normą prawa administracyjnego materialnego, za którego naruszenie przewidziana jest administracyjna kara pieniężna, muszą być zachowane bezwzględnie zasady interpretacji i stosowania norm o charakterze restrykcyjnym ukształtowane w dziedzinie prawa karnego, zwłaszcza zasada primatu wykładni językowej przed innymi rodzajami wykładni (System Informacji Prawnej LEX nr 799784).

W ocenie Sądu Okręgowego, nie budzi wątpliwości, że w odniesieniu do przepisu art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e., powyższe kryteria, w tym wymóg kompletności i jednoznaczności w formułowaniu przez ustawodawcę przesłanek normatywnych kary pieniężnej, nie został spełniony.

Mając powyższe na uwadze, wobec braku podstawy prawnej do nałożenia kary pieniężnej za niezastosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na polecenie OSP w oparciu o przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 P.e., konieczne było uchylenie decyzji wymierzającej powodowi karę pieniężną za niezastosowanie się do ograniczeń, bowiem przepis art. 11 c ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo energetyczne stanowi, że w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin.

W okresie 10-11 sierpnia 2015 r. ograniczenie poboru energii zostało wprowadzone na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 P.e. i za nieprzestrzeganie ograniczeń wprowadzonych na tej podstawie nie była przewidziana kara pieniężna, gdyż taka podstawa prawna nie została wymieniona w art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e.

W natomiast odniesieniu do niedostosowania się przez powoda do ograniczeń w dostarczaniu i poborze mocy w dniu 12 sierpnia 2015 r., stwierdzić należy, że Rada Ministrów rozporządzeniem z dnia 11 sierpnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej (Dz.U. 2015 r., poz.1136) wprowadziła od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00 na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej dla odbiorców energii elektrycznej o mocy umownej powyżej 300 kW.

Podstawą wprowadzonego ograniczenia był przepis art. 11 ustawy Prawo energetyczne, a zatem norma wskazana w dyspozycji art. 56 ust. 3a ustawy Prawo energetyczne. Nałożenie kary za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, we wskazanych wyżej dniach było zatem uzasadnione.

Zwrócenia uwagi wymaga, że dla zasadności nałożenia kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 nie ma znaczenia, czy pobór mocy (wartość przekroczenia) mógł stanowić realne zagrożenie bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej kraju. Celem wprowadzanych ograniczeń jest zbilansowanie mocy w sieci elektroenergetycznej kraju. Każde przekroczenie poboru mocy skierowane jest przeciwko celowi wprowadzonego ograniczenia, a zatem godzi w bezpieczeństwo energetyczne kraju.

Wobec powyższego stwierdzić należy, że powód nie dostosował się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, zaś wartość przekroczenia przez Odbiorcę dopuszczalnego poboru mocy [MW w godzinie] wynosiła w dniu:

12 sierpnia 2015 r. łącznie 0,33600 (MW w godzinie);

Łącznie dla wyżej wymienionego okresu Odbiorca przekroczył 0,33600 MW w godzinie.

Do wyznaczenia wartości kary jako podstawę przyjęto łączne przekroczenie mocy w poszczególnych godzinach doby wyrażone w MW.

Kwotę kary pieniężnej wyliczono jako iloczyn 3000 zł i łącznego przekroczenia mocy odpowiadającego ilości MW w poszczególnych godzinach doby zaokrąglony w dół do pełnych złotych, a zatem $0,33600 \times 3000 \text{ zł} = 1.008 \text{ zł}$.

Przy ustalaniu tego mnożnika Prezes URE wziął pod uwagę poziom najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej za 1 MWh energii elektrycznej na rynku bilansującym, tj. 1500 zł (odnotowanej 7 stycznia 2016 r.), której to wartości należałoby się spodziewać przy ograniczonej podaży energii elektrycznej w okresie 10 - 31 sierpnia 2015 r. i dodatkowo, aby kara spełniła swoją wychowawczą i represyjną funkcję, podwoił ją z tytułu sankcji.

Biorąc pod uwagę wysokość przychodu, osiągniętego przez powoda w roku 2017 oraz maksymalną wysokość kary, jaka mogła być wymierzona w danym przypadku, kara w wysokości 1.008 zł nie jest nadmiernie dolegliwa i nie wpłynie negatywnie na kondycję finansową powodową Spółki.

Mając powyższe na uwadze, należało w pkt. 1 i 2 zmienić zaskarżoną decyzję, obniżając wysokość nałożonej kary pieniężnej do kwoty 1.008 zł, tj. proporcjonalnie do okresu naruszenia prawa, jak i wielkości przekroczenia ilości pobory mocy w dniu 12 sierpnia 2015 r., na podstawie art. 479⁵³ §2 k.p.c.

Z tych wszystkich względów, na podstawie art. 479⁵³ § 1 i 2 k.p.c., Sąd orzekł jak w punkcie I i II sentencji wyroku.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie art. 100 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty mogą być wzajemnie zniesione w sytuacji, gdy każda ze stron uległa w jakiejś części swoim żądaniom.

Sędzia SO Bogdan Gierzyński